

Andakter

För en vecka, tjugoandra veckan.
från initiativet ”Dagligt Bröd” :- dagligtbrod.com

Måndagens morgon.

Psalm 227 - ”O du som ser, o du som vet”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 16:25-33

Jesus sade: ”Detta har jag sagt er i bilder. Det kommer en tid då jag inte längre skall tala i bilder utan med klara ord låter er veta allt om Fadern. Den dagen skall ni be i mitt namn, och jag säger inte att jag skall be till Fadern för er, ty Fadern själv älskar er eftersom ni har älskat mig och trott att jag kommer från Gud. Jag kom från Fadern och trädde in i världen. Jag lämnar världen igen och går till Fadern.” Lärjungarna sade: ”Nu talar du med klara ord och inte i bilder. Nu vet vi att du vet allt, du behöver inte höra någon fråga dig. Därför tror vi att du kommer från Gud.” Jesus svarade: ”Nu tror ni. Den stund kommer, den är redan inne, då ni skall skinngas, var och en åt sitt håll, och lämna mig ensam. Men jag är inte ensam, eftersom Fadern är med mig. Detta har jag sagt er för att ni skall ha frid i mig. I världen får ni lida, men var inte oroliga, jag har besegrat världen.”

Betraktelse

Jesus klargör i sitt avskedstal till tolvkretsen att det har hänt saker med dem under den tid han haft dem som lärjungar, och att detta kommer att fortsätta. De vet nu mer om vem han är, och om vem Fadern är; de har lärt sig att be till Fadern genom Sonen, Jesus, men kommer att göra det än mer direkt. Lärjungarna tycker att Jesus nu talar klarspråk och säger glatt att de tror på honom som den han är, kort sagt att de förstår honom bättre (och

kanske även följer honom bättre). ”Nu tror ni”, säger Jesus, men ni är dock inte framme vid en välgrundad och stabil tro än. Inom kort kommer ni nämligen att skingras och lämna mig och er tro kommer att ersättas av förvirring, rädsla och känslan av total övergivenhet. Åtminstone kommer det att kännas som om allt som förut gav dem fast mark under fötterna nu är borta tillsammans med Jesus själv.

Deras flykt undan att dela öde med Jesus (som de trodde ett tag och därför gömde sig för världen bakom låsta dörrar), och insikten om bräckligheten och det bristande djupet i deras hittillsvarande tro kommer ändå inte att tillintetgöra den. Men erfarenheten av lidande, fara, svek i relation till Jesus är nödvändig för att få en beprövad tro. De behöver faktiskt få känna på riktigt vad det är att ångra och omvända sig – och bli förlåtna igen, för att kunna vara det de är bestämda att vara, de grundläggande vittnena för evangeliet om Jesus Kristus. Det är en ofrånkomlig del av hela påskens erfarenhet, genom vilken de når fram till tro på att Jesus lever och är deras Frälsare.

Jesu vittnen kommer inte bara att utveckla en fastare tro, utan också få känna mer lidande än hittills. Det har ju Jesus redan flera gånger sagt hör till lärjungarollen. Nej, de behöver inte korsfästas bredvid Jesus i morgon, men väl lida och kanske även dö på grund av sin tro och sitt uppdrag. Men eftersom Jesus besekrat världen, kan de vara lugna och utan oro; de har frid i honom. Han kommer inte att släppa taget om sitt verk, inte heller om dem. Han ska inte lämna dem faderlösa, utan en ny Hjälpare (*Parakletos*) ska stärka och utveckla deras barnskap hos Gud, deras vittnesroll om Jesus, och hela deras Gudsnärhet. Det barnskapet blev också vårt i dopet, då vi också fick Guds helige Ande utgjuten i våra hjärtan. Därför kan också vi samtidigt veta att vår tro inte är färdig, att mycket hos oss måste växa till, *och* frimodigt och lugnt veta, att det kommer att finnas hjälp hela vägen fram, varenda dag i det här livet.

Förbön

Tack, gode Gud, för en ny dag som du ger ur din hand och tack för livet med dig. Tack att du vet precis vad jag behöver, och för att du är den

som förser med allt gott. Hjälp mig den här dagen att växa närmre dig, till att få en fastare tro, en större frimodighet och en djupare frid.

I början av denna dag och denna vecka ber vi åter om din närvaro och ditt förbarmande i och över det som nu sker: i världen, i Sverige, i vår närhet och inom oss. Tack att du ser och redan är i det som sker, tack att du inte är långt borta från någon enda av oss. Vi ber om synliga ingripanden från dig, för världens skull och för ditt rikes och din barmhärtighets skull. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd och frid från Gud, vår fader, och herren Jesus Kristus. (Gal 1:3)

Bengt Holmberg

Måndagens kväll.

Psalm 456 - ”Höga kors, du enda ädla”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 17:1-8

Efter att ha sagt detta lyfte Jesus blicken mot himlen och sade: ”Fader, stunden har kommit. Förhårliga din son, så att Sonen kan förhårliga dig; du har gett honom makt över alla människor för att han skall ge evigt liv åt alla dem som du har gett honom. Och detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och honom som du har sänt, Jesus Kristus. Jag har förhårligat dig här på jorden genom att fullborda det

verk som du har gett mig att utföra. Förhärlika nu mig hos dig, fader, med den härlighet jag hade hos dig innan världen var till. Jag har uppenbarat ditt namn för de människor som du tog från världen och gav åt mig. De var dina, och du gav dem åt mig, och de har bevarat ditt ord. Nu förstår de att allt som du har gett mig kommer från dig. Orden du gav mig har jag gett dem, och de har tagit emot dem och verkligen förstått att jag kommer från dig, och de har trott på att du har sänt mig.

Betraktelse

Det finns krucifix, gjorda i modern tid, som försöker avbilda Jesus som Överstepräst och Konung. Ett sådant, tecknat av sr. Marianne Nordström, hänger över altaret i S:t Laurentii kyrka i Lund. Jesus är där inte – som på de flesta krucifix från de senaste åtta-niohundra åren – naken, blödande, bruten. Istället står han rak som en segrare på korsets fotstöd med högburet huvud, klädd som en kyrkans biskop i det heliga Offrets röda mässkläder, med en kungakrona som också är en törnekrans i guld. Bildligt talat motsvarar det krucifixet Jesu hållning i Joh. 17, de ord som avslutar hans långa avskedstal, och kallas ”Jesu översteprästerliga förbön”.

Han gör som Jerusalemstemplets överstepräst, innan denne går in i det allraheligaste för att bringa försoning för hela Israel på en enda dag: ber för sin egen helgelse, sitt eget försoningsoffer, och för dem som ska ta emot dess frukt av gudomlig förlåtelse (3 Mos. 16). (Den nytestamentliga skrift som verkligen går igenom denna gammaltestamentliga förebild för Jesus i detalj är Hebréerbrevet).

Jesus ber för sig själv, om sitt förhärliande. Han talar om det som att det har två delar, en jordisk och en himmelsk. Den (1) jordiska har pågått sedan han föddes på jorden och fullbordas genom det verk Fadern givit honom. Ändå ber Jesus om mer: det (2) himmelska förhärliandet, Guds slutliga mottagande av den gärning hans son snart skall fullborda genom sin död på korset. Därigenom skall han få tillbaka all den härlighet han lagt av då han blev människa. Ja, han ska få mer därtill, Fadern ska, som aposteln Paulus skriver i den stora ”Kristushymnen” i Fil. 2:9 ”överupp-höja” (*hyperypsoō*) Jesus och ge honom ”namnet över alla namn”, Gud.

Den största delen av denna bön till Fadern är vad den kallas: en förbön, särskilt för ”dem som är hans”, resultatet av hans korta mänskliga liv: hans lärjungar och troende. Han är tacksamt medveten om att han har ”fått” dem, att de är ett slags förstlingsfrukt av Guds rike. De har tagit emot, lyssnat och trott på det han har uppenbarat för dem, framför allt om sig själv och att han talar för Gud. ”Detta är det eviga livet: att de känner dig, den ende sanne Guden, och honom som du har sänt, Jesus Kristus” (v. 3). Det eviga livet är inte det vi gör här på jorden som Jesus tillhöriga, vare sig som individer eller som kyrka. Det är inte den jordiska kyrkan som ”bygger Guds rike på jorden”, som det ibland förmätet formuleras. Det är den jordiska kyrkan och varje individ i den Kroppen som öppnas för att ta emot sin djupaste, eviga verklighet, och så kan ge vidare av den till hela Guds älskade värld. Så låt oss lära känna Jesus idag, och alla dagar!

Förbön

Tack, käre himmelske Far, för den här dagen. Tack att jag får vara ditt barn, den här dagen och alla dagar. Hjälp mig denna kväll att se klarare vem du är och hur du verkar, låt mig få lära känna dig allt bättre. Låt mig få leva i din närhet, idag och alla dagar.

Käre far, inför denna natt överlämnar jag till dig all oro, all rädsla och all ångest, och alla som människor som lever i detta just nu. Herre, bär oss och allt det där, så att vi inte behöver bära det själva. Herre, tack att du ser och att du vet, och för att du aldrig är långt borta från någon enda av oss. Var hos dem denna natt, kom till dem som ropar efter dig denna natt, visa dig för dem som söker dig denna natt, du som har det och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens herre skänka er sin frid, alltid och på alla sätt. Herren är med er alla. (2 Thess 3:16)

Bengt Holmberg

Tisdagens morgon.

Psalm 38 - ”För att du inte tog det gudomliga”.

Bön

Gud jag ber nu om hjälp att lägga bort allt som tynger och oroar mig, så att jag kan stilla mig en stund tillsammans med dig. Amen.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 17:9-13

Jesus sa: ”Jag ber för dem. Jag ber inte för världen utan för dem som du har gett mig, eftersom de är dina. Allt mitt är ditt och allt ditt är mitt, och jag har förhärligats genom dem. Jag är inte längre kvar i världen, men de är kvar i världen och jag kommer till dig. Helige fader, bevara dem i ditt namn, det som du har gett mig, så att de blir ett, liksom vi är ett. Medan jag var hos dem bevarade jag dem i ditt namn, som du har gett mig. Och jag skyddade dem, och ingen av dem gick under utom undergångens man, ty skriften skulle uppfyllas. Nu kommer jag till dig, men detta säger jag medan jag är i världen, för att de skall få min glädje helt och fullt.”

Betraktelse

Jesus ber att Gud ska helga lärjungarna i sitt namn. Jesus är nu precis på väg att fullgöra sitt uppdrag, och kommer lämna världen. Men eftersom lärjungarna har tagit emot Jesus vittnesbörd och budskap, så tillhör de inte längre världen. Vad menar då Jesus med att lärjungarna inte längre tillhör världen, kan man undra! Begreppet ”Världen” förekommer då och då i Johannes evangelium och står då ofta för en plats, eller ett forum, där människlighetens vishet och regler gäller. Regler och vishet som ofta är präglade av själviskhet och girighet. Johannes beskriver världen som

full av motsättningar, för trots att världen är skapad av Gud, så känner den inte Gud utan har vänt sig bort från Gud (Joh 1:10).

”Världen” står därför ofta som en motsatts till Guds rike. Det är en plats som tillåtit mörkret att komma in och råda. Men Gud älskar världen och har inte övergivit den (Joh 3:16). Det var därför som Gud sände Jesus till världen för att rädda världen och förkunna Guds rike. Lärjungarna har tagit emot Jesus förkunnelse och barnskapet hos Gud (jämför Joh 13:33 där Jesus kallar lärjungarna för barn).

Då Jesus nu ska lämna lärjungarna ber han för dem och deras enhet. De har tagit emot Jesu ord och tillhör nu Guds barnskara vilket betyder att de tillhör Guds familj. Jesus vet att denna enhet och syskonskap mellan lärjungarna är viktigt, och därför ber han till Gud om beskydd och enhet mellan dem. Detta säger Jesus när han pratar om sin egen och Guds enhet. Jesus och Gud är en enhet och utgör tillsammans med den helige Anden den gudomliga gemenskapen. Eftersom lärjungarna tagit emot Jesu liv i gåva, så ber Jesus att även lärjungarna ska få del av denna gemenskap med Gud och Jesus.

Jesus betonar alltså vikten av enhet i den kristna syskonskaran, och detta är en viktig påminnelse för oss idag. När vi samlas omkring Jesus, så påminner vi varandra om det ljus som kommer från Jesus och vi kan hjälpa varandra genom att ge stöd och uppmuntran. Då vi lever i en värld som ibland kan tyckas vara långt borta från Gud, så är vetskapen om att vi ingår i en gudomlig gemenskap tillsammans med våra syskon i tron något som vi kan få ny kraft ifrån.

Förbön

Herre Jesus, tack för att du gav oss möjlighet att vara en del av din gemenskap med Gud. Tack för att du har gett oss en stor familj i ditt namn. Hjälp oss att påminna varandra om det hopp som du har gett världen, ett hopp om evig fred.

Vi ber också för denna nya dag. Kom och var med oss och visa oss dem som behöver bli extra sedda idag. Vi ber också om din frid till alla dem som plågas av oro och ångest. Kom Jesus till alla ensamma och styrk dem. Vi tackar dig Gud för att du aldrig lämnar oss. I Jesu namn. Amen.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och från Jesus Kristus, Faderns son, skall vara med oss i sanning och kärlek. (2 Joh v. 3)

Ida Mattsson.

Tisdagens kväll.

Psalm 37 - ”Kristus är världens ljus”.

Bön

Jesus, tack för att vi kan komma till dig precis som vi är, inget är för stort eller oviktigt för dig. Hjälp mig att stilla mig och ta emot det du har att ge. Amen.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 17:14-19

Jesus sa: ”Jag har gett dem ditt ord, och världen har hatat dem därför att de inte tillhör världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Jag ber inte att du skall ta dem ut ur världen utan att du skall bevara dem för det onda. De tillhör inte världen, liksom inte heller jag tillhör världen. Helga dem genom sanningen; ditt ord är sanning. Liksom du har sänt mig till världen, har jag sänt dem till världen, och för deras skull helgar jag mig till ett offer, för att också de skall helgas genom sanningen.”

Betraktelse

Jesus säger i kvällens text att varken han eller lärjungarna tillhör världen och att världen hatar dem för det. För att förstå innebörden av detta uttryck och resten av budskapet i vår text så behöver vi först påminna oss om Johannes förståelse av begreppet ”världen”, som vi också talade

om i morgonens andakt. Nämligen att Johannes ibland talar om världens rike och Guds rike som två motsatser. Världen för Johannes är en plats som har valt mörkret och lögnen istället för Guds ljus och sanning. Jesus är sedan ljuset som kommit till världen från Gud med Guds sanning.

Eftersom Jesus är Guds son kan han helga sig själv och han gör detta som ett offer för att helga världen. Med helgelsen menas att Jesus möjliggör för människorna att få en fullständig gemenskap med Gud igen. Eftersom lärjungarna har tagit emot Jesus har de blivit helgade och tillhör Gud som Guds barn. Barnskapet hos Gud innebär att en människa har tagit emot Guds sanning och inte längre lever i mörker. Därför ber Jesus till Gud att Gud ska bevara dem från det onda som finns i världen, så att lärjungarna fortsätter att ta emot denna helgelse från Jesus.

Sedan kunde man kanske tycka att det vore logiskt om Jesus hade bitt Gud att ta lärjungarna bort från världen om den utgör ett sådant hot. Men detta gör inte Jesus. Utan Jesus ber Gud att bevara lärjungarna från det onda i världen. Detta säger oss två saker. Det första är att världen i sig självt trots allt inte är ond i sig, utan i världen finns ondskan som påverkar världen och villkoren för dem som lever i den. Det är därför som Jesus ber att Gud ska bevara lärjungarna, vilket leder oss till den andra punkten. För Jesus sänder sina lärjungar som Gud har sänt honom, nämligen till att vara Guds ljus i världen och vara vittnen om hoppet och livet som kommer av att Jesus gjort det möjligt för människan att tillhöra Guds barnskara.

Vad kan denna text då betyda för oss idag? Barnskapet hos Gud är en konsekvens av helgelsen och är en gåva som Jesus gav oss genom att ge sitt liv, trots att han inte hade behövt detta. Denna helgelse innebär en räddning undan allt som tynger oss, och ett sant och evigt hopp för oss när vi undrar vart världen är på väg. Det innebär också att de som tagit emot detta hopp i sin tur kan stå som ett tröstens ljus i världen och peka framåt mot Guds sanning, vilket är en ljus framtid.

Förbön

Gud, vi kommer nu till dig denna kväll och lägger dagen som varit i dina händer. Tack för att du sände din son till världen så att även vi får bli en del i din barnaskara. Tack för det löfte du gett oss om en hoppfull framtid. Hjälp oss att ge vidare av detta hopp till dem som behöver tröst och uppmuntran.

Vi ber dig denna kväll om din frid och ro. Kom till alla som är trötta, rädda och ledsna och ingjut dem mod och styrka. Var med världens ledare och makthavare och ge dem vishet och vilja att sträva efter fred och rättvisa. Kom till de förtryckta och lös deras bojar. Vi ber om detta i Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Nåd från vår herre Jesus Kristus, kärlek från Gud och gemenskap från den heliga Anden åt er alla. (2 Kor 13:13)

Ida Mattsson.

Onsdagens morgon.

Psalm 86 - "O Guds kärlek dina höjder"

Bön

"Herre, du min herde i liv och död, stilla mina sinnen och min själ när jag nu närmar mig dig. Möt mig också den här dagen och den här stunden med din närvaro och ditt tilltal. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning - Johannesevangeliet 17:20-23

Jesus sade: "Men inte bara för dem ber jag utan också för alla som genom deras ord tror på mig. Jag ber att de alla skall bli ett och att liksom

du, fader, är i mig och jag i dig, också de skall vara i oss. Då skall världen tro på att du har sänt mig. Den härlighet som du har gett mig har jag gett dem för att de skall bli ett och för att liksom vi är ett, jag i dem och du i mig, de skall fullkomnas och bli ett. Då skall världen förstå att du har sänt mig och älskat dem så som du har älskat mig.”

Andakt

När vi närmar oss slutet av Jesu överprästerliga förbön måste vi slås av det otroliga att vi, 2000 år senare, är böneämnet. Jesu bön är för "alla som genom deras ord tro på mig." Alla människor genom seklerna som har tillhört den allmänna kyrkan och tror på Jesus.

Det specifika böneämnet Jesus har för oss är att vi ska vara ett. Den här texten brukar användas i ekumeniska samtal och det är förvisso inte fel, men enheten Jesus ber om är samma enhet som Fadern och Sonen har. Det är en enhet där medlemmarna inte förlorar sin identitet. Den kristna enheten kan alltså inte åstadkommas i ett konferensrum där olika samfund och kyrkofamiljer sänt representanter att diskutera teologiska frågor. Istället kommer den kristna enheten av att enskilda kristna troende är ett med varandra, eftersom vi är ett med Fadern och Sonen. Det är en andlig enhet, en mystisk enhet som vi inte kan komma åt genom kommittéer.

Syftet med denna enheten är att världen ska förstå vem Jesus är. Enhet i sig har ingen makt att omvända någon människa, men när kristna spenderar mindre tid på att strida sinsemellan, har vi mer tid att låta Guds kärlek flöda från våra hjärtan till en värld som så desperat behöver den.

Tyvärr faller vi, både enskilda kristna, och den världsvida kyrkan, ofta till korta med att visa denna kärlek. Då måste vi minnas att den yttre enheten inte kommer av något annat än en förnyad kärlek till Gud. Så låt oss be om den.

Förbön

Herre, vi tackar dig för att du ber för oss. Tack för att vi har fått komma till tro på dig och att du har bett för oss sedan innan vi ens fanns till. Tack för att du älskar oss och är oss närmare än vårt eget hjärta. Låt oss få öppnade ögon för att våra kristna bröder och systrar världen över också har denna

nära och kärleksfulla relation till dig, så att vi kan lägga undan våra vapen, och istället använda det vi har till att verka för en mer kärleksfull värld.

Vi ber den här dagen också om din ledning och ditt beskydd. Vi ber om det för hela din värld, för vår del av den, för våra sammanhang, för våra närmaste och för oss själva. Kom du och präglade dem alla, på ett nytt och djupare sätt än förr. Låt din välsignelse, din frid och din glädje präglade din skapelse mer och på ett djupare sätt än förut, och visa mig hur jag kan vara med i arbetet för detta. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd från herren Jesus åt alla. (Upp 22:21)

Måns Norrsén.

Onsdagens kväll.

Psalm 172 - ”De ska gå till den heliga staden”

Bön

Käre himmelske Fader, kom till mig och gör mig stilla, så att jag kan ta emot det som du vill ge just nu. Öppna mitt hjärtas öra för dina ljuvliga ord. Undervisa mig om din vägar. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 17:24-26

Jesus sa: ”Fader, jag vill att de som du har gett mig skall vara med mig där jag är, för att de skall få se min härlighet, den som du har gett mig, eftersom du har älskat mig redan före världens skapelse. Rättfärdige fader, världen känner dig inte, men jag känner dig, och de har förstått att du har sänt mig. Jag har gjort ditt namn känt för dem och skall göra det

känt, för att den kärlek som du har älskat mig med skall vara i dem, och jag i dem.”

Betraktelse

Här i avslutningen på sin överprästerliga förbön ber Jesus att vi ska få återse honom i himlen. När Jesus efter sin död och uppståndelse återvänder till Fadern kommer han att skiljas från sina lärjungar, men det kommer en tid då han få återse dem.

På samma sätt som vi kan längta efter att få återse våra nära och kära, och tillsammans med dem få dela något ingen någonsin sett, så längtar Jesus efter att få träffa oss.

Jesus har varit i världen för att uppenbara Faderns kärlek, så att vi kan fyllas av Guds kärlek och älska varandra med samma kärlek. Vårt uppdrag medan vi vandrar på den här jorden är att fortsätta denna kedja som Jesus och apostlarna började: dela evangeliet om Jesus Kristus med andra människor som i sin tur kommer att dela det vidare genom generationernas gång.

I slutändan kommer vi, tillsammans med alla människor genom tiderna som tror på Jesus, att samlas hos Gud själv och få leva i enhet med honom i all evighet.

Bön

Herre, så mycket som vi längtar efter himlen är det ingenting mot vad du längtar efter oss. Din kärlek är så mycket större än vi kan förstå. Vi tackar dig för att du är i oss och vi får vara med dig tids nog. Herre, hjälp oss att leva ut detta uppdrag i världen, att visa vem du är, och samla fler människor till den stora skaran som kommer att få sjunga lovsång till dig i himlen.

Herre, också den här kvällen ber jag om din vägledning och ditt beskydd. Förbarma dig över din skapelse och allt som är i den. Vägled världens ledare och länder, vägled din kyrka och ditt folk. Kom med mer av din fred och frid in i världen, in i den här stunden, och in i varje människas inre, du som är god och trofast. Genom Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid från honom som är och som var och som kommer. (Upp 1:4)
Måns Norrsén.

Torsdagens morgon.

Psalm 449 - ”Jesus, dig i djupa nöden ”

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 18:1–11

När Jesus hade sagt detta gick han tillsammans med sina lärjungar ut till andra sidan av Kidrondalen. Där låg en trädgård som han och lärjungarna gick in i. Också Judas, han som förrådde honom, kände till platsen, eftersom Jesus och hans lärjungar ofta hade samlats där. Judas tog med sig vaktstyrkan och folk från översteprästerna och fariseerna, och de kom dit med lyktor, facklor och vapen. Jesus, som visste om allt som väntade honom, gick ut till dem och frågade: ”Vem söker ni?” De svarade: ”Jesus från Nasaret.” Han sade: ”Det är jag.” Bland dem stod också Judas, han som förrådde honom. När Jesus nu sade: ”Det är jag” vek de tillbaka och föll till marken. Han frågade dem igen: ”Vem söker ni?” och när de svarade: ”Jesus från Nasaret” sade han: ”Jag har ju sagt er att det är jag. Om det är mig ni söker, så låt de andra gå.” Ty det som han hade sagt skulle uppfyllas: ”Av dem som du har gett mig har jag inte låtit någon gå förlorad.” Men Simon Petrus, som hade ett svärd med sig, drog

det och slog till mot översteprästens tjänare och högg av honom högra örat; tjänaren hette Malkos. Jesus sade då till Petrus: ”Stick svärdet i skidan. Skulle jag inte dricka den bägare som Fadern har räckt mig?”

Betraktelse

Här sägs det klart vad Judas förräderi består i: att leda arresteringsstyrkan till exakt den plats på Olivbergets västsluttning där Jesusgruppen höll till under påsknätterna. Det var viktigt för vaktstyrkan att oförmärkt komma till exakt rätt ställe för att lyckas med en snabb aktion mot Jesus. På samma sluttning hade tusentals galiléer sina nattkvarter, och att av misstag väcka upp dem kunde vara som att köra en käpp i ett getingbo och misslyckas helt med arresteringen.

Detta påminner oss om att Jesus, när han såg vaktstyrkan komma ner från Jerusalem på den motsatta dalsidan med facklor och vapen i händerna, *kunde* ha skickat sina lärjungar för att båda upp massor med andra galiléer i närheten, så att tillfångatagarna mötte flera hundra arga och motståndslystna galiléer istället för ett sömndrucket och oförberett dussin. Möjligheten att undkomma arrestering, plåga och död fanns dessutom där, egentligen ända in till sista minuten – genom att Jesus kunde rusat upp för Olivberget och på andra sidan krönet fortsatt direkt ut i Juda bergsöken, med otaliga grottor och bäckraviner att gömma sig i ... och sedan börja om ... på ett helt nytt sätt ... (Men Guds alternativ var det inte, och därför inte möjligt).

Istället accepterar Jesus ”den bägare som Fadern har räckt mig”, dvs. att bli gripen och allt det som följer. Men Jesus skildras av Joh. som i full kontroll av situationen. Han går sina tillfångatagare till mötes och frågar vem de söker, och när de säger hans namn, svarar han majestätiskt: ”Jag är [han]” *egå eimi* (hebr. *ani hu*), med samma ord som Gud använder, när Mose frågade efter hans namn inför törnbusken. Kraften i gudsnamnet får polisgruppen att falla till marken – så låter evangelisten oss förstå att de inte ens hade *kunnat* gripa honom utan hans medgivande.

Petrus agerar däremot helt mänskligt, ”våld ska med våld bekämpas”, sliter fram sin dolda resurs, svärdet, och hugger mot huvudet på en av

tillfångatagarna. Särskilt effektivt var inte hans mäktiga hugg, Malkos förlorar inte livet utan bara högra örat. (Lukas, som fokuserar mer på Jesu barmhärtighet än på hans höghet, nämner att Jesus t.o.m. hann bota örat, innan han fördes bort, 22:51).

Upplösningen gör det också tydligt att Jesu ord om att anskaffa svärd (Luk. 22:36) inte var bokstavligt menade – och att översättningen av *bikanon estin* i 22:38 inte ska vara ”det är *bra* [med två svärd]” (Bibel 2000), utan ”det räcker/det är *nog*” (som i ’nog med enfaldiga missförstånd!). Det är nog, för det första eftersom Guds rike inte behöver något dödande svärdshugg för att segra (i så fall finnes oövervinneliga legioner av änglar!), och för det andra för att Gud Fader är den som vill att Jesus går i döden – han har nyss bett färdigt om den saken i Getsemane, vilket de kunde och borde ha uppfattat i stället för att sova bort den stunden.

Alla mänskliga alternativ för lärjungarna är uttömda, de skingras åt alla håll, som mästaren sagt. Det verkar som om endast Jesus själv kan gå in i sitt lidande. Lärjungarna var bara med för att se början av det – vittnen så långt det gick. De och vi får helt enkelt vara med som tacksamma mottagare i efterskott och förundras och glädjas över att en utstod allt. Tack, Herre Jesus!

Förbön

Tack, himmelske far, för den här dagen. Tack, Herre Jesus, för att du utstod allt för min skull. Hjälp mig att den här dagen ta emot det du har gjort för mig allt mer. Tack för att din död blev till liv för mig. Du som dog för mig – hjälp mig den här dagen att leva för dig.

Denna nya dag ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Väx till i nåd och i kunskap om vår herre och frälsare Jesus Kristus. Hans är härligheten, nu och till evighetens dag, *Amen*. (2 Pet 3:18).

Bengt Holmberg.

Torsdagens kväll.

Psalm 68 - "Glad jag städse vill bekänna"

Bön

Ack, Herre Jesus, hör min röst, gör dig ett tempel i mitt bröst. Uti mitt hjärta bliv och bo, så har jag tröst och evig ro. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 18:12-18

Kommandanten med sin vaktstyrka och judarnas män grep Jesus och band honom och förde honom först till Hannas, svärfar till Kajafas, som var översteprästen det året. Det var Kajafas som hade förklarat för judarna att det var bäst att en enda man dog för folket. Simon Petrus och en annan lärjunge följde efter Jesus. Den lärjungen var bekant med översteprästen, och han följde med Jesus in på översteprästens gård, men Petrus stod kvar utanför porten. Den andre lärjungen, han som var bekant med översteprästen, gick då ut och talade med tjänsteflickan som vaktade porten och tog med sig Petrus in. Men flickan vid porten sade till Petrus: "Hör inte du också till den där mannens lärjungar?" Han svarade: "Nej, det gör jag inte." Tjänarna och vakterna stod och värmdes sig vid en koleld som de hade tänt, eftersom det var kallt. Petrus stod där också och värmdes sig tillsammans med dem.

Betraktelse

Simon Petrus följer efter arreststyrkan på litet håll, tillsammans med en "annan" lärjunge, som är "bekant med översteprästen" och därför känd och accepterad i hans palats. Denne går in på gården tillsammans med

Jesus och vaktstyrkan, och är i situationen helt enkelt en i den svärm av tjänare, bekanta, klienter, vakter, budbärare och andra människor, som i denna kultur omgav de mäktiga i allt de gjorde, hemma och borta (måltider, samtal, förhandlingar, mottagande av viktiga gäster, dikterande av brev, nyhetsförmedling). Vi kan räkna med att mycket få händelser och göranden i myndigheters (rika och mäktiga människors) liv ägde rum i absolut enrum; det fanns alltid ögon- och öronvittnen som hade varit med och kunde ge besked efteråt. Det är alltså inget märkligt att repliker och skeenden från exv. Rådets förhandlingar eller Pilatus dialog med Jesus senare kan återges i evangelierna.

Simon hade nog ingen klar tanke bakom sin önskan att följa med Jesus så nära det gick (t.ex. något fritagningsförsök eller så). Han ville bara inte överge mästaren – han hade ju lovat ... Så efter ett kort tag går hans vän ut och talar med tjänsteflickan som vaktade porten (inte ”vaktade” som i en militär postering, utan bara för att hålla tiggare och annat löst folk borta från gården) om att släppa in Simon också. Oturligt för Petrus känner hon igen honom och frågar om inte också han (alltså jämte den som frågade!) hör till ”den där mannens” lärjungar. Hon ropar inte på soldaterna att komma och gripa de två, det finns inget fientligt eller hotfullt i frågan, bara ett konstaterande.

Men Petrus får hjärtat i halsgropen och svarar reflexmässigt ”Nej, det gör jag inte”. ”Förstå mig rätt”, kanske han sa sig själv, ”det var inte så att jag sa det där på fullt allvar, som ett klart förnekande i en uppenbar bekännelsesituation där det gällde liv eller död. Jag ville bara avvärja alla frågor, all uppmärksamhet och få vara som flugan på väggen, som ser vad som händer utan att störa någon. Kunde det inte fått stanna där?”

Kanske borde han ha repeterat den bön Jesus lärt dem ”Inled oss icke i frestelse / Utsätt oss inte för prövning”, och omedelbart gått ut igen. Men han har inlett sig själv i en prövning han inte kommer att klara, tänkte att ’nu klarade jag det’ och vill stanna där, och så går det precis som Jesus sa. – Men vi kan påminna oss fallet med Judas och konstatera, att varken Judas eller Petrus står under Guds eller människors tvång att begå den synd de gör – de väljer den själva.

Det här säger oss något viktigt om bönen: man måste själv vilja och försöka göra det man ber Gud att hjälpa en med. Jfr Luthers förklaring av bönen *Ske din vilja* i Fader Vår: ”Guds goda och nådiga vilja sker väl vår bön förutan, men vi ber i denna bön, att den må ske även hos oss.” Finns det någonstans jag kan medverka till att Guds vilja sker på jorden, så är det i mitt främsta ansvarsområde: mitt eget liv. Utan detta är inte min bön på allvar, eftersom jag då samtidigt *säger* ett plus och *gör* ett minus, varav resultatet blir noll. Noll bön.

Petrus är ju inte precis ensam om att ha förnekat sin Herre – bland hans lärjungar sker det ofta och i stillsam form, enklast kanske genom att bara hålla tyst och inte säga något alls. Som att i svaret på måndagsfrågan ”Vad gjorde ni igår då?” hoppa över kyrkobesöket och bara nämna badstranden – någon lögn är inte sagd och det gäller ju inte heller liv eller död, någon total redogörelse för mitt livs grund. Nej, men Jesus blev inte bekänd. Jamen, beskäftiga ”Jesusvittnen”, som ska ”predika” i varje tänkbar situation är ju ganska irriterande och kanske väcker avsmak i stället för intresse? Jo, regeln i 1 Pet. 3:16 gäller, men den är bara en fortsättning på huvudregeln i vers 15. Vi ska inte vara så ”ödmjuka” om vår tro att den inte alls märks eller kan talas om.

Förbön

Tack, himmelske far, för den dag som nu går mot sitt slut. Tack att du, liksom varje dag, har följt mig och lett mig. Käre Herre, hjälp mig med min frimodighet, så att den kärlek som du älskar mig med, inte bara finns inom mig, utan också görs känd för andra.

Den här kvällen och inför den här natten ber vi dig på nytt om din närvaro överallt i världen. Herre, du som vet att vi behöver dig, hjälp oss så att också vi själva förstår att vi behöver dig. Vi ber om din frid överallt där ofriden och ångesten har makten. Låt ditt ljus bryta fram och din frid breda ut sig i våra hjärtan och i hela din skapelse. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må han som är fridens Gud helga er helt igenom, och må er ande, själ och kropp bevaras hela och oskadda, så att de är utan fläck när vår herre Jesus Kristus kommer. Nåd från vår herre Jesus Kristus åt er alla. (1 Thess 5:23, 28)

Bengt Holmberg.

Fredagens morgon.

Psalm 88 - ”Räds ej bekänna Kristi namn”

Bön

Gode Gud, du som inte är långt borta från någon ända av oss, förbarma dig över mig och kom mig nära på ett sådant sätt att jag förstår att du är här. Ge mig stillhet, så att jag kan höra de ord som du har tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 18:19-27

Översteprästen frågade Jesus om hans lärjungar och hans lära. Jesus sade: ”Jag har talat öppet till världen. Jag har alltid undervisat i synagogorna och i templet, där alla judar samlas. Jag har inte sagt något i hemlighet. Varför frågar du mig? Fråga dem som har hört mig vad jag har förkunnat för dem. De vet ju vad jag har sagt.” En av vakterna som stod där gav honom då en örfil och sade: ”Skall du svara översteprästen på det sättet?” Jesus sade: ”Har jag sagt något som var fel, så säg vad det var. Men om jag har rätt, varför slår du mig?” Hannas skickade honom då bunden till översteprästen Kajafas.

Men Simon Petrus stod där och värmdde sig. De sade till honom: ”Hör inte du också till hans lärjungar?” Petrus förnekade det: ”Nej, det gör jag

inte.” Då sade en av översteprästens tjänare, en släkting till honom som Petrus hade huggit örat av: ”Såg jag dig inte tillsammans med honom i trädgården?” Petrus förnekade det än en gång. Och just då gol en tupp.

Betraktelse

Vår vandring genom Johannes evangelium fortsätter, och i läsningen denna morgon möter vi en dubbel scen – Johannes berättar först om vad som händer inne i översteprästens palats, och sedan om vad som samtidigt händer ute på gården utanför. Det kan tyckas som om de båda inte har så mycket med varandra att göra – evangelisten Johannes berättar ju bara om två saker som händer ungefär samtidigt och hyffsat när varandra. Men i själva verket hör dessa båda scener intimt samman – och de påminner också oss om något mycket viktigt.

Inne i palatset förhörs Jesus, han misshandlas och förnedras. Han utstår det som han visste att han skulle komma att få utstå, han utstår det som han djupast sett var sänd för att utstå, för din och min och alla människors skull. Utanför står Petrus, som trots alla löften om trofasthet mot Jesus intill döden nu inte förmår göra det där som Gud längtar efter att vi ska göra: bekänna oss till honom, förklara oss själva för hans också när det kostar på.

Något senare, när vi läst ytterligare några sidor från Johannes evangelium, ser vi att Petrus får sin upprättelse av den uppstående (se Joh 21:15-23). Att Petrus får den upprättelsen pekar inte på förnekandet som något bagatellartat, utan på Jesu längtan efter att förlåta varje människa som kommer till honom.

Och allt detta sammantaget påminner oss om något mycket viktigt: nämligen att kristen tro, den personliga relationen med Gud och Jesus inte handlar om eller beror av vad du eller jag förmår eller lyckas uppnå. Grunden för den relationen är vad Jesus förmådde och att det alltid finns en väg tillbaka, förlåtelsens väg när vi vänder om, eftersom Gud är barmhärtig och Jesus har betalt priset. Också ditt och mitt pris. Vägen tillbaka är alltid möjlig, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre himmelske Fader, för den här nya dagen. Hjälp mig att ta emot den ur dina händer. Tack för att tron på dig och livet med dig inte beror av vad jag har gjort eller förmår, utan på vad du i Jesus Kristus förmådde och gjorde för oss.

Vi ber idag om din närvaro och ditt ingripande i allt det som nu sker i världen. Herre, hjälp din kyrka och ditt folk att jubla och vara glada över dig, men att inte titta bort när vi ser nöden i världen. Låt din kyrka över hela jorden få vara mänsklighetens ljus, som lyser starkt i denna världens mörker. Välsigna och bevara oss, idag och alla dagar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Må vår herre Jesus Kristus själv och Gud, vår fader, som älskar oss och i sin nåd har gett oss evig tröst och säkert hopp, uppmuntra och styrka er till allt gott i gärning och ord. (2 Thess 2:16-17)

Fredagens kväll.

Psalm 174 - ”Herre, när din dag är inne”

Bön

Käre far, jag ber dig om stillhet och ro. Tack att jag får vara i din närhet, att jag får vila i din famn. Tack också att du har något att säga mig just i den här stunden. Hjälp mig nu att lyssna till det. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Johannesevangeliet 18:28-38a

Från Kajafas förde de Jesus till residenset. Det var tidigt på morgonen. Själva stannade de utanför, för att inte bli orena utan kunna äta påsk-

måltiden. Pilatus gick då ut till dem och frågade: ”Vad anklagar ni den här mannen för?” De svarade: ”Om han inte hade varit en förbrytare skulle vi inte ha överlämnat honom åt dig.” Pilatus sade: ”Ta honom då själva och döm honom efter er egen lag.” Men judarna svarade: ”Vi har inte rätt att döda någon.” Ty det ord skulle uppfyllas som Jesus hade sagt för att ange hur han skulle dö. Pilatus gick tillbaka in i residenset och lät kalla till sig Jesus och frågade: ”Så du är judarnas konung?” Jesus svarade: ”Säger du detta av dig själv, eller har andra sagt det om mig?” Pilatus sade: ”Jag är väl ingen jude. Dina landsmän och överstepräster har överlämnat dig åt mig. Vad har du gjort?” Jesus svarade: ”Mitt rike hör inte till denna världen. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag.” Pilatus frågade: ”Du är alltså kung?” Jesus svarade: ”Du själv säger att jag är kung. Jag har fötts och kommit hit till världen för denna enda sak: att vittna för sanningen. Den som hör till sanningen lyssnar till min röst.” Pilatus sade till honom: ”Vad är sanning?”

Betraktelse

Vår ”Johannesvandring” fortsätter och börjar gå mot sitt slut, precis som Jesu vandring av undervisnings och tjänande bland människor börjar gå mot sitt slut. Det är långfredagens morgon, och Jesus förs ifrån översteprästen Kajafas palats *till residenset*, där den regionale romerske ståthållaren, Pontius Pilatus, tar emot. Det kors som Jesus visste skulle bli hans, och bli det för din och min skull, kommer allt närmre.

De judiska högtiderna, och däribland påsken som nu alltså skulle till att börja ännu en gång, innebar många fler människor i Jerusalem än vanligt, och oroligheter och utspel riktade mot den romerska ockupationsmakten. Pontius Pilatus, som vanligtvis inte hade sin postering i Jerusalem, brukade dock vara där under de judiska vallfartshögtiderna, för att övervaka och kväsa de oroligheter som brukade uppstå under dessa. Och denna morgon får han möta Jesus från Nasaret, en lokal profet som genom sin undervisning, sina anspråk, tecken och under har retat upp det religiösa ledarskapet, som i sin tur vill få Jesus dömd till

döden. Det är därför de för honom till Pilatus – han behövs för att kunna utverka dödsdomen.

Och väl framme hos Pilatus utspelar sig ett intressant samtal mellan honom och Jesus, ett samtal som innehåller ord som vi kan tänka på som påminnelser också till oss. Till exempel detta hur Jesus beskriver det rike som är hans: *Mitt rike hör inte till denna världen. Om mitt rike hörde till denna världen hade mina följeslagare kämpat för att jag inte skulle bli utlämnad åt judarna. Men nu är mitt rike av annat slag.* Guds rike är inte som den eller den nationen, utan är *av annat slag*. Detta rike stänger ingen människa ute, men stänger heller inte någon människa inne. I Guds rike är vi fria att gå och komma, men Gud längtar är att vi och alla människor ska komma till och stanna i detta rike, hos honom, i hans närhet. Men valet att göra det är vårt och varje människas eget.

Allra sist i dagens text ställer Pontius Pilatus en till synes filosofisk fråga: *Vad är sanning?* Jesus ger inget omedelbart svar på detta, men vi som följt vandringen genom Johannesevangeliet minns kanske att det svaret, om vi skulle bära på en fråga som liknar Pilatus, finns på ett annat ställe. Stället där Jesus säger: *Jag är vägen, sanningen och livet. Ingen kommer till Fadern utom genom mig* (Joh 14:6). En god påminnelse, också den här dagen.

Förbön

Tack, Gud, för den här dagen. Tack att du har följt mig och lett mig, att du har sett mig hela dagen och också ser mig helt igenom, precis just nu. Tack för friheten hos dig, och tack att du alltid vill ha mig i din närhet. Tack att din Son gick korsets väg för min och alla människors skull, tack att det är han som är vägen till dig, sanningen och livet.

Denna kväll ber vi dig, Gud, vaka över dem som vakar eller gråter den här natten, och låt dina änglar hålla vakt över dem som sover. Kom med helande till de sjuka, med tröst till de lidande, med vila till de trötta. Låt vår sista tanke innan vi somnar få vara på dig och din kärlek, och låt vår första tanke när vi vaknar imorgon vara detsamma. Allt vi har, och allt vi bär, överlämnar vi i dina goda och starka armar. I Jesu namn. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd, barmhärtighet och frid från Gud fadern och Kristus Jesus, vår herre. (2 Tim 1:2)

Lördagens morgon.

Psalm 28 - ”Så älskade Gud världen all”

Bön

Käre himmelske Fader, det är gott att få lita på att du hör oss när vi kommer till dig i bön. Nu ber jag om den stillhet som är av dig, så att jag förstår att du också är här just nu. I Jesu namn. *Amen*.

Bibelläsning – Johannesevangeliet 18:38b-40

Sedan gick han [Pontius Pilatus] ut igen till judarna och sade: ”Jag kan inte finna honom skyldig till något. Men det är sed att jag friger någon åt er vid påsken. Vill ni alltså att jag skall frige judarnas konung?” Då ropade de igen: ”Inte honom, utan Barabbas!” Barabbas var en rövare.

Betraktelse

Vår vandring genom Johannesevangeliet fortsätter, och i denna morgons korta läsning möter vi ett koncentrat av vad den kristna tron innebär: Att Jesus, Guds Son, oskyldig går i döden för skyldiga människor. Produkten av det som händer i texten är att Jesus korsfästs och Barabbas, som vi i texten får veta *var en rövare*, istället får gå fri. Och Barabbas är mer än en i övrigt okänd rövare som levde i Israel för omkring 2000 år sedan, han är också en bild för dig och mig och alla människor.

Det är förmodligen så att du och jag, till skillnad från Barabbas, inte är några

rövare, som gjort oss skyldiga till sådant som vi får förmoda att Barabbas begått med tanke på att han fått epitetet *rövare*: mord, rån, överfall, misshandel. Men likväl är det så, att också vi har gjort och gör saker, som innebär att vi har en skuld, en skuld som Jesus valde att betala med sitt liv. Och hans betalning för vår skuld blir giltig när vi i tro kommer till honom. På så sätt gick han i döden i ditt och mitt ställe, precis som han gick i döden i Barabbas ställe.

Men det finns ytterligare något här som är intressant att lägga märke till – några likheter mellan Jesus och Barabbas. Exempelvis har de samma förnamn, eftersom Barabbas på andra ställen går under namnet *Jesus Barabbas* (se ex Matt 27:16). Själva namnet *Barabbas* betyder *Faderns Son*, ett epitet som stämmer väl in på Jesus, han är ju den himmelske Faderns son. Dessa likheter skulle vi kunna se som ett tecken på hur Jesus identifierar sig med den skyldige, och går in i dennes ställe.

Och allt detta har ett syfte: *för att de som tror på honom inte skall gå under utan ha evigt liv* (Joh 3:16). Och den bakomvarande orsaken är Gud kärlek, för i början av samma vers läser vi: *Så älskade Gud världen att han gav den sin ende son*. Gud gav världen sin egen son, också till dig och till mig, och det är något giltigt, också den här dagen.

Förbön

Tack, gode Fader, för den här nya dagen. Tack att du är levande och närvarande, tack att du verkar genom din helige Ande. Tack att du sände din Son i världen, och att han gick i döden i mitt ställe. Hjälp mig att leva för honom, som dog för mig.

Käre Far, vi ber dig den här dagen för alla dem som längtar efter frid. Tack att du ger den frid som ingen annan och inget annat kan. Låt mig idag få vara ett vittne om den friden, den här dagen, i den här världen. Låt mig få bära din frid in i ofridens alla sammanhang. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem

som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Nåd och frid åt er i rikaste mått. (1 Pet 1:2b)

Lördagens kväll.

Psalm 455 - ”De såg ej dig, blott timmermannens son”

Bön

Låt oss be med psalmens ord: ”Jag lyfter ögat mot himmelen, och knäpper hop mina händer. Du käre Gud, som är barnens vän, till dig min tanke jag vänder.” *Amen*. (Sv. Ps. 210:1)

Bibelläsning – Johannesevangeliet 19:1-12

Då tog Pilatus Jesus och lät gissla honom. Och soldaterna vred ihop en krans av törne och satte på hans huvud, och de hängde på honom en purpurröd mantel. De gick fram till honom och sade: ”Var hälsad, judarnas konung”, och de gav honom örfilar. Sedan gick Pilatus ut igen och sade till judarna: ”Jag för ut honom till er för att ni skall förstå att jag inte finner honom skyldig till något.” Jesus kom ut, med törnekransen och den purpurroda manteln, och Pilatus sade: ”Här är mannen.” Så snart översteprästerna och deras folk fick se honom ropade de: ”Korsfäst, korsfäst!” Pilatus sade: ”Ta honom och korsfäst honom själva. Jag finner honom inte skyldig till något.” Judarna svarade: ”Vi har en lag, och enligt den lagen måste han dö, eftersom han har gjort sig till Guds son.”

När Pilatus hörde detta blev han ännu mer oroad. Han gick tillbaka in i residenset och frågade Jesus: ”Varifrån är du?” Men Jesus gav honom inget svar. Pilatus sade då: ”Vägrar du att tala med mig? Vet du inte att jag har makt att frige dig och makt att korsfästa dig?” Jesus svarade: ”Du skulle inte ha någon makt över mig om du inte hade fått den från ovan. Därför har den som överlämnade mig åt dig större skuld.” Efter det svaret ville Pilatus frige honom. Men judarna ropade: ”Om du släpper honom är du inte kejsarens vän. Den som gör sig till kung sätter sig upp mot kejsaren.”

Betraktelse

Vi fortsätter vår Johanesvandring, och läser i andakten denna kväll ytterligare några versar som utgör steg på Jesu väg mot korset och döden. Vi som varit med på denna vandring genom Johannes evangelium vet hur vägen hit fram har sett ut: Jesus har sagt och gjort saker som har retat upp det religiösa etablissemanget, som i sin tur har arbetat och konspirerat för att få Jesus fängslad, dömd till döden och korsfäst. Dessa Jesu motståndares arbete är snart färdigt, och de ser ut att ha lyckats i sin mission att röja den obekväme Jesus från Nasaret ur vägen.

Sedan finns det saker som påminner oss om att allt detta som sker kring och med Jesus handlar om mer än en strid om vem som bäst utför Guds vilja och tolkar hans lag. Det handlar dels om politisk makt och stabilitet, för Jesu motståndare använder just sådant för att sätta press på Pilatus, när de säger: *Om du släpper honom är du inte kejsarens vän. Den som gör sig till kung sätter sig upp mot kejsaren.* Jesu motståndare tycks inte sky några medel eller metoder för att röja den besvärlige profeten ur vägen.

Sedan finns det också något annat som vi behöver hålla i minnet mitt i allt detta, och det är vem som djupast sett agerar i och bakom detta. Och vem det är påminns vi om när vi läser Jesu sista ord till Pilatus: *Du skulle inte ha någon makt över mig om du inte hade fått den från ovan.* Djupast sett är det Gud som driver detta skeende, i sin bakomliggande plan att försona världen med sig själv genom att till världen och oss ge sin Son som ett försoningsoffer. Det betyder inte att de människor som agerar i detta skulle vara utan skuld, för Jesus säger ju också om Pilatus och sina motståndare: *Därför har den som överlämnade mig åt dig större skuld.* Men bortanför människors hat och ovilja mot Jesus finns Guds större plan: att genom sin Son rädda mänskligheten och föra den tillbaka till sig. Och fortfarande gäller detta att det onda som människor gör, kan Gud i sin makt och vishet vända till något gott (Jämför 1 Mos 50:20).

Förbön

Tack, käre himmeske Far, för den här dagen och för alla dagar vi får av dig. Hjälp mig att leva i din närhet. Hjälp mig att se vad du visar mig, att

förstå vad du förklarar för mig, och att göra det som du befäller mig. Tack för din vishet och makt, låt mig den här dagen få vägledas och bäras av dig och av det.

Den här kvällen ber jag dig: Vaka över mig, käre Fader, när jag sover. Tack för att all min tid, dag och natt, är i dina händer. Jag lämnar min kropp, själ och ande i tryggheten hos dig. Tack för hoppet om en ny söndag. Tack för hoppet om uppståndelsen. Kom med ditt förbarmande över hela din värld och över alla dina barn. Var hos dom, käre Herre, som ropar, dem som sargar sig själv, kom till de förtvivlade och uppgivna. Möt oss, käre Herre, du som vet vad och är den som vi behöver. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre. *Amen.*

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen.*

Välsignelse

Barmhärtighet, frid och kärlek åt er i allt rikare mått. (Jud v. 2)

Söndagens morgon.

Psalm 98 - ”Ett vänligt ord kan göra under”

Bön

Käre Herre, också den här morgonen vill jag tala med dig. Hjälp mig att också lyssna till det som du vill säga, och plocka bort allt det där som just nu ligger mellan dig och mig. Gör mig stilla inför din närvaro. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Jakobsbrevet 1:22-25

Bli ordets görare, inte bara dess hörare, annars tar ni miste. Den som hör ordet men inte gör vad det säger, han liknar en man som i en spegel

betraktar sitt eget ansikte: han ser sig själv men går därifrån och har strax glömt hur han såg ut. Men den som har blickat in i den fullkomliga lagen, frihetens lag, och håller sig till den och inte glömmer vad han hört utan verkligen gör något, han blir salig genom det han gör.

Betraktelse

Åter igen är det söndag, och därför ska vi återigen göra ett endagsuppehåll i vår vandring genom Johannes evangelium, för att istället rikta vår uppmärksamhet mot det tema och en av de texter som hör särskilt till den här söndagen. Den här dagen kallas i bland annat Svenska kyrkan för *Elfte söndagen efter trefaldighet*, och temat/överskriften är *Tro och liv*.

Och när vi tittar på vad versarna från Jakobsbrevet som vi läser denna morgon har att säga, ser vi att denna söndag mera specifikt tycks handla om dessa två stora ord *tillsammans*. Inte *Tro* och sedan *liv* som två saker som var för sig ser ut eller är tänkt att fungera på det ena eller andra sättet. Utan *Tro och liv* som två saker som med absolut nödvändighet måste hänga ihop, måste vara i harmoni med varandra, måste *stämna överens*.

Jakob talar om en man som ser sig själv i en spegel, men som sedan går därifrån och *har strax glömt hur han såg ut*. Så beskrivs den person som *hör ordet men inte själv gör vad det säger*. En fråga att ställa sig är: varför glömmer mannen direkt bort hur han ser ut? Kanske för att han inte tittade tillräckligt länge? Och varför gjorde han då inte det? Kanske för att det som mannen såg där i spegeln blev för jobbigt att titta på en längre stund eller med tillräcklig skärpa?

När tro och liv stämmer överens och är i harmoni med varandra hos en människa betyder inte det att allt som visar sig där i spegeln är underbart att se på. Men det betyder att jag tittar mig i spegeln, tillräckligt länge och med tillräcklig skärpa för att lägga märke till saker. Både sådant som Jesus vill visa mig, och hjälpa mig att bli kvitt genom att jag får leva nära honom, närmre än förut. Men ännu mera så att jag ser att det som är verkligt gott i mitt liv, det vill Jesus välsigna och förmera, och det som inte är gott, det längtar Jesus efter att förlåta och upprätta.

För priset för det som jag inte vill se där i spegeln är redan betalt, på korset,

av Jesus. Och livet tillsammans med Jesus, som står där bredvid dig och mig när vi ser på oss själva i den där spegeln, ett liv där Jesus får komma in och spela roll och forma oss på ett nytt och djupare sätt än förr, det har bara börjat, även om vi kan tycka att det pågått ett tag. Låt oss därför den här dagen se oss själva i spegeln, men göra det väl medvetna om vem det är som står alldeles bredvid. Vår Herre, vår broder, vår frälsare.

Förbön

Tack, Gud, för den här nya dagen, och för varje dag som du ger. Den här dagen ber jag dig, käre Herre: Hjälp mig att se mig själv i spegeln, vägled mig så att jag fäster min blick på det som du vill att jag ska se. Hjälp mig också att i allt se på dig och lita på att du står alldeles bredvid mig. Vägled mig idag, så att min tro och mitt liv tydligare än förr kan bli till ett, där du är centrum.

Idag ber vi särskilt med alla dem som inte har någon gudstjänst att gå till. Herre, möt oss där vi är, tala till oss också idag, låt oss få känna gemenskap med dig, du som i dig själv är gemenskap. Hjälp oss att i denna tid på ett fördjupat sätt söka dig i bönen, för vår skull, för världens skull, och för ditt rikes skull. Herre, välsigna och bevara oss i ditt namn och i din närhet, också i denna tid. Genom din Son, Jesus Kristus, vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Herren välsignar dig och beskyddar dig. Herren låter sitt ansikte lysa mot dig och visar dig nåd. Herren vänder sitt ansikte till dig och ger dig sin fred. (4 Mos 6:24-26)

Söndagens kväll.

Psalm 357 - ”Någon du känner är din bästa vän”

Bön

Himmelske far, tack för att du, som håller himmel och jord i din hand, är nära alla dem som ropar till dig. Hör, käre far, mitt rop, kom mig nära, och tala de ord som du tänkt för mig. I Jesu namn. *Amen.*

Bibelläsning – Matteusevangeliet 23:1-12

Jesus talade till folket och sina lärjungar och sade: ”De skriftlärda och fariseerna har satt sig på Moses stol. Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de gör, för de säger ett och gör ett annat. De binder ihop tunga bördor och lägger dem på människornas axlar, men själva rör de inte ett finger för att rätta till dem. Allt vad de företar sig gör de för att människorna skall lägga märke till dem. De skaffar sig breda böneremсор och stora manteltofsar. De tycker om att ha hedersplatsen på gästabuden och sitta främst i synagogan, och de vill bli hälsade på torgen och kallas rabbi av alla människor. Men ni skall inte låta er kallas rabbi, ty en är er läromästare och ni är alla bröder. Ni skall inte kalla någon här på jorden för er fader, ty en är er fader, han som är i himlen. Inte heller skall ni låta er kallas lärare, ty en är er lärare, Kristus. Den som är störst bland er skall vara de andras tjänare. Den som upphöjer sig skall bli förödmjukad, och den som ödmjukar sig skall bli upphöjd.”

Betraktelse

Precis som i morse ska vi i andakten denna kväll stanna upp inför det tema och en av de texter som särskilt hör till den här söndagen, en söndag som i bland annat Svenska kyrkan kallas för *Elfte söndagen efter trefaldighet* och som har överskriften/temat *Tro och liv*. I andakten i morse konstaterade vi utifrån den text vi då läste (Jakobsbrevet 1:22-25) att den här söndagen framför allt fokuserar på att dessa båda saker, det vill säga *tro* och *liv*, behöver stämma överens, harmoniera med varandra.

När vi nu denna kväll läser den evangelietext som särskilt hör till den här söndagen, ser vi nog ganska snart att den tycks vilja säga oss något

liknanade. Jesus kritiserar de skriftlärda och fariséerna för att de saknar just detta vitala, att tro och liv stämmer överens med varandra. Jesus säger: *de säger ett och gör ett annat*. Den tro som de skriftlärda och fariséerna menar sig ha, och det liv som de lever, harmonierar inte med varandra.

Det innebär dock inte att man ska avfärda dessa människor helt och hållet, utan Jesus ger folket och sina lärjungar en annan instruktion: *Gör därför allt vad de lär er och håll fast vid det, men handla inte som de hör, för de säger ett och gör ett annat*. Sedan följer en lång och kärv beskrivning av hur fariséerna och de skriftlärda inte bara lägger bördor på andra, utan också verkar leva för att synas och bli ärade av andra. Det som de tror och säger kanske verkar fromt, men deras liv avslöjar hur illa det är ställt.

Det som är så gott är att Jesu tal inte avslutas med dessa ord. Istället får de som lyssnar till honom, folket och lärjungarna, också några goda påminnelser som är bra att ha i livet med honom, påminnelser som är riktade också till oss. Detta att vi har en läromästare och alla är bröder. Detta att vi får kalla Gud för vår fader. Detta att vi har en lärare, som vill undervisa och vägleda oss i livet här och nu, och inför det som skall komma. Och den läraren är Kristus. Och att *den som är störst bland er skall vara de andras tjänare*. Det är goda råd för att tro och liv ska hamna mer i harmoni med varandra, också den här dagen.

Förbön

Tack, käre Fader, för också den här dagen. Tack för att vi får tala till dig som till en far. Tack att du sände din Son i världen till att bli vår mästare och lärare, men också till att bli vår Herre, vår broder och vår frälsare. Undervisa mig genom din helige Ande den här dagen, så att tro och liv kan bli till en enhet i mitt liv, där du äri alltings centrum.

Denna kväll ber vi för hela din värld: Herre, förbarma dig, var med din mänsklighet i den kamp vi nu står i. Kom till de sjuka med helande, kom till de vårdande med vishet och kraft till fördjupad omsorg. Kom till ledande med vishet, kom till de oroliga och rädda med din frid. Och kom till din kyrka och hjälp henne att vara ett vittne om dig också i denna tid. Genom Jesus Kristus, din Son och vår Herre, *Amen*.

Herrens Bön

Vår Fader, du som är i himlen. Låt ditt namn bli helgat. Låt ditt rike komma. Låt din vilja ske, på jorden, såsom i himlen. Ge oss idag det bröd vi behöver, och förlåt oss våra skulder, liksom vi har förlåtit dem som står i skuld till oss. Och utsätt oss inte för prövning, utan rädda oss ifrån det onda. Ditt är riket, din är makten och äran, i evighet, *Amen*.

Välsignelse

Må hoppets Gud fylla er tro med all glädje och frid och ge er ett allt rikare hopp genom den heliga andens kraft. (Rom 15:13)

Med önskan och förhoppning om Guds frid och
välsignelse över dig i ditt andaktsliv.

Fredrik Borglin, 2020. Allt material får kopieras och användas helt fritt.
Bibelutdragen hämtade ur Bibel 2000, <http://www.bibeln.se>